

شماره نشر

۱۲۷

یکصد درس هدایت

نویسنده: محمد شایسته

ویراستار: علی اعوانی

۱۳۸۶

شایسته، محمد، ۱۳۴۲-

یکصد درس هدایت/ نویسنده محمد شایسته؛ ویراستار علی اعوانی. - تهران: انتشارات سازمان عقیدتی سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران (نشر اجا)، ۱۳۸۶.

۲۰۸ ص. - (نشر اجا، ۱۲۷)

ISBN ۹۷۸-۹۶۴-۶۶۳۰-۴۳-۷

شابک: ۲۲۰۰۰ ریال

۰۱ راه و رسم زندگی - جنبه‌های قرآنی. ۰۲ اخلاق اسلامی. الف. اعوانی، علی، ۱۳۳۷-

ویرایشگر. ب. سازمان عقیدتی سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران. انتشارات. ج. عنوان.

شماره کتاب‌شناسی ۱۱۳۴۲۱۳

۲۹۷/۱۵۹

ش ۲/۴/۱۰۴ BP

یکصد درس هدایت

نویسنده	:	محمد شایسته
ویراستار	:	علی اعوانی
طرح روی جلد	:	حمید خزاعی
حروفچین و صفحه‌آرا	:	نرگس اعوانی
شمارگان	:	۲۰۰۰ نسخه
نوبت و سال چاپ	:	اول / ۱۳۸۶
قیمت	:	۲۲۰۰ تومان
ناشر	:	نشر اجا
شابک	:	ISBN ۹۷۸-۹۶۴-۶۶۳۰-۴۳-۷

نشانی: تهران - صندوق پستی ۱۷۱۴ - ۱۱۱۵۵ معاونت فرهنگی و روابط عمومی سازمان

عقیدتی سیاسی ارتش (مدیریت انتشارات). تلفن و دورنگار: ۸۸۴۱۱۰۴۷

مرکز عرضه محصولات فرهنگی ساغس اجا: تلفن: ۲۳۳۰۹۱۱۸-۲۳۳۳۱۵۲۸

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

سخن ناشر:

پژوهش در علوم قرآنی پهنه گسترده‌ای است که راه‌های ناپیموده فراوانی را در مقابل پژوهشگران و دانش‌پژوهان این علم قرار داده است. آنانی که از آغاز نزول وحی تا کنون پای در این عرصه گذاشته و براساس ضرورت‌ها و نیاز جامعه هر یک موضوعی را انتخاب و به تحقیق و مطالعه در اطراف آن پرداخته و تمام تلاش خود را برای گشودن رازها و برداشتن پرده از روی آنها به کار برده‌اند.

این حوزه با پیروزی انقلاب اسلامی و ایجاد بسترهای لازم برای تحقیق و پژوهش در خصوص قرآن دامنه وسیع‌تری را به خود گرفته و پژوهشگران و محققین بدون در نظر گرفتن لباس و مسئولیت اجتماعی خود در جهت ادای دین به ساحت مقدس قرآن کریم وارد میدان شده‌اند.

از جمع نظامیان فرهیخته نیز در راستای این ادای وظیفه، جناب سرهنگ محمد شایسته با تکیه بر سال‌ها تجربه در حوزه آموزش، پژوهش، تلاوت و قرائت قرآن پای در این عرصه نهاده و با انتخاب یکصد موضوع متنوع و مورد نیاز جامعه اسلامی از قرآن کریم سعی در ارائه یک مجموعه‌ای از معارف قرآنی کرده است.

نشر اجا این موضوعات منتخب را منبعی مناسب برای دوستداران علوم قرآنی و دانش‌پژوهان این عرصه دانسته و به‌منظور ترغیب و ایجاد انگیزه بین نظامیان برای تحقیق در حوزه علوم و معارف دینی به چاپ و انتشار آن اقدام کرده است. امید است این اقدام هرچند اندک مورد قبول حضرت حق قرار گیرد.

ان شاء الله

انتشارات سازمان عقیدتی سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران

مقدمه

عشق و علاقه هر مسلمانی اعم از دانش پژوهان، استادان، محققین به علوم قرآنی، ترجمه، مفاهیم و تفسیر، اهل قلم و مشتاقان خدمت به این معجزه الهی را بر آن داشته تا به روش‌های گوناگون موضوعات و مفاهیم قرآنی را به رشته تحریر در آورند. تحفه‌ای که حقیر توفیق جمع‌آوری آن را پیدا کردم، نتیجه تجربیات چندین ساله به‌عنوان شاگرد و خادم مکتب قرآن، کلاس‌های تدریس و نیاز دانش پژوهان بوده که مرا به اهتمام آن وا داشته است.

شاید در ظاهر این‌گونه به‌نظر می‌رسد که نمونه این کتاب، بسیار به چشم می‌خورد و یک نوع موازی‌کاری است و موضوع جدیدی نیست. لکن با کمی دقت و تأمل می‌توان دریافت، مواردی که در این کتاب بدان پرداخته شده، هریک دارای خصوصیات آموزشی منحصر به فردی است که آن‌را از سایر کتب هم نوع خود، متمایز می‌کند. از این‌رو قبل از مطالعه دروس مطرح شده، توجه شما خواننده محترم را به موارد ذیل جلب می‌کنم:

۱) انتخاب موضوعات: از میان دریای بی‌کران موضوعات و مفاهیم قرآنی، تعداد یکصد موضوع انتخاب شده که شامل فروع دین، واجبات، اخلاق حسنه و سیئه، موارد کاربردی در موضوع اقتصادی، اجتماعی و رفتاری خانواده و جامعه است. تا از این طریق عشق و علاقه خواننده را به مفاهیم قرآنی و مطالعه آن برانگیزد.

۲) آیات قرآن: تقریباً بیشتر آیاتی که مرتبط با هر موضوع بوده، آورده شده و آیاتی که به دلایل صرفه‌جویی و رعایت اصل خلاصه‌نویسی و همچنین جلوگیری از اطاله کلام به آن اشاره نشده است، در توضیح نکات مهم مفاهیم

به نشانی و شماره آن اشاره شده است. بنابراین، محققى که خواهان مطالعه مطالب بیشتر در آن موضوع خاص است به راحتی مى تواند با مراجعه به نشانی آیات مذکور به خواسته های خود دست یابد.

۳) نکات مهم مفاهیمی: تا حد امکان سعی شده از هر آیه در خصوص موضوع مذکور دست کم یک نکته یا پیام از مفاهیم و درک آیات ذکر شود و حتی در خصوص آیاتی که متن آن آورده نشده، ضمن اشاره به نشانی آیه، نکات آیات مذکور نیز ذکر شده است و کلیه موارد با رعایت اصول کاربردی، ایجاز و تکیه بر نکات اخلاقی و رفتاری بدان پرداخته شده است تا این شاء الله تأثیر واقعی خود را در خواننده به نحو مطلوب ایجاد کند.

۴) بهره برداری: انتخاب موضوعات، اشاره به آیات و بیان نکات تفسیری در این کتاب به گونه ای به رشته تحریر در آمده که همه اقشار جامعه در هر سطحی بتوانند از آن بهره برداری کنند.

الف: یک منبع غنی برای علاقه مندان و دانش پژوهانی که مشتاق موضوعات قرآنی هستند، ولی ترجمه صرف آنها را راضی نکرده و همچنین مطالعه کتاب های پر حجم تفسیر از حوصله آنها خارج است. از این رو با مراجعه به این کتاب ضمن مطالعه آیات و ترجمه آن به خلاصه نکات مهم تفسیری دسترسی خواهند یافت.

ب: به عنوان یک طرح درسی آماده برای استادان، مربیان و معلمان قرآنی که به دنبال مطالب و موضوعات کاربردی و مبتلا به جامعه در قرآن هستند و نیاز به ترجمه و نکات خلاصه شده مفهوم آیات را دارند، جهت تدریس در کلاس های مدارس، جلسات قرآن، ادارات و سازمان های دولتی و به ویژه در نیروهای مسلح.

ج: یک منبع تحقیقاتی آماده و نقطه شروعی برای آن دسته از محققینی که می خواهند درباره یکی از موضوعات قرآنی تحقیق کنند و نیاز به سرخ و مطالب خلاصه شده و کامل دارند.

۵) کلام آخر: در طول سال های طولانی به عنوان شاگرد و قاری قرآن و تدریس در کلاس های قرآن و پی بردن به نیازهای عاشقان این صحیفه نور، به این نتیجه رسیدیم که تنها راه نجات جامعه متمسک شدن به کلام الهی از طریق فهم

صحیح مفاهیم آن است. اما بیان مفاهیم به گونه‌ای خلاصه، موضوعی، کاربردی و اشاره به مسائل مبتلا به جامعه که همه به‌طور یکجا در اختیار باشد، مسئله‌ای حایز اهمیت است که این حقیر سعی بر آن داشته‌ام تمام موارد مذکور را در این تحفه بگنجانم و از خداوند منان، عاجزانه مسئلت دارم، به آبروی قرآن و ائمه اطهار(س)، این کتاب را فرا راه ما قرار داده تا بتوانم با عمل به مفاهیم عالیّه آن در پناه احدیت باشیم.

محمد شایسته

«ومن الله التوفيق»

فهرست مطالب

ردیف	عنوان	صفحه	ردیف	عنوان	صفحه
۱	آداب سلام و تحیت	۱۲	۲۷	علم و ارزش واقعی آن	۶۴
۲	نماز و آثار آن	۱۴	۲۸	پاداش نیکی و بدی	۶۶
۳	نماز جماعت	۱۶	۲۹	خیر رسانی	۶۸
۴	نماز شب	۱۸	۳۰	حمایت از یتیمان	۷۰
۵	مسجد	۲۰	۳۱	حجاب و آثار آن	۷۲
۶	روزه	۲۲	۳۲	ازدواج و فلسفه آن	۷۴
۷	زکات	۲۴	۳۳	رزق و روزی	۷۶
۸	حج	۲۶	۳۴	صله رحم	۷۸
۹	جهاد	۲۸	۳۵	قرض الحسنه و نتایج آن	۸۰
۱۰	امر به معروف و نهی از منکر	۳۰	۳۶	قانون معامله	۸۲
۱۱	تولی و تبری	۳۲	۳۷	آداب میهمانی	۸۴
۱۲	معرفی قرآن	۳۴	۳۸	اعتکاف	۸۶
۱۳	تلاوت قرآن و آداب آن	۳۶	۳۹	شفاعت	۸۸
۱۴	فلسفه بعثت پیامبران	۳۸	۴۰	مظاهر شهادت	۹۰
۱۵	ویژگی پیامبران	۴۰	۴۱	نظارت خداوند	۹۲
۱۶	اصول امامت	۴۲	۴۲	مراقبه یا پیوسته نگران حال...	۹۴
۱۷	امام علی(ع)	۴۴	۴۳	محاسبه نفس	۹۶
۱۸	شهادت	۴۶	۴۴	امدادهای غیبی	۹۸
۱۹	جانباز و ایثارگر	۴۸	۴۵	مسیر سرنوشت	۱۰۰
۲۰	دعا	۵۰	۴۶	حقوق والدین	۱۰۲
۲۱	توفیق	۵۲	۴۷	اخلاق برخورد نیکو	۱۰۴
۲۲	روحیه تسلیم	۵۴	۴۸	عفو و بخشش	۱۰۶

۲۳	خوش بینی به آینده و امید به خدا	۵۶	۴۹	انفاق	۱۰۸
۲۴	ذکر و یاد خدا	۵۸	۵۰	صبر	۱۱۰
۲۵	اعتدال	۶۰	۵۱	توکل و آثار آن	۱۱۲
۲۶	انصاف و عدالت	۶۲	۵۲	شکر و سپاسگزاری و اثرات آن	۱۱۴
۵۳	تقوا، شرایط و مراحل آن	۱۱۶	۷۷	شرط پذیرش توبه	۱۶۴
۵۴	امانتداری	۱۱۸	۷۸	انواع دسیسه های شیطانی	۱۶۶
۵۵	صلوات بر پیامبر(ص) و...	۱۲۰	۷۹	دوری از محیط گناه	۱۶۸
۵۶	وفای به عهد	۱۲۲	۸۰	پیروی از حدس و گمان	۱۷۰
۵۷	بهترین دوست	۱۲۴	۸۱	سوالات بی جا و حفظ زبان	۱۷۲
۵۸	نجوا	۱۲۶	۸۲	شرط رضایت کفار	۱۷۴
۵۹	قسم خوردن	۱۲۸	۸۳	حسادت و آثار شوم آن	۱۷۶
۶۰	سرعت و عجله در امور	۱۳۰	۸۴	دروغ	۱۷۸
۶۱	اصول مدیریت	۱۳۲	۸۵	غیبت و تهمت	۱۸۰
۶۲	فرصت ها و فلسفه آن	۱۳۴	۸۶	تمسخر و عیب جویی	۱۸۲
۶۳	عوامل پیروزی و برتری	۱۳۶	۸۷	غرور و خودستایی	۱۸۴
۶۴	یوسف الگوی جوانان و...	۱۳۸	۸۸	خشم و غضب	۱۸۶
۶۵	دوستان خدا	۱۴۰	۸۹	لعنت شدگان درگاه الهی	۱۸۸
۶۶	چه کسانی عذاب نمی شوند	۱۴۲	۹۰	محرومین درگاه الهی	۱۹۰
۶۷	امنیت	۱۴۴	۹۱	ریا	۱۹۲
۶۸	وحدت	۱۴۶	۹۲	ریا	۱۹۴
۶۹	هجرت	۱۴۸	۹۳	رشوه خواری	۱۹۶
۷۰	کمال نعمت	۱۵۰	۹۴	زیانکارترین انسان ها	۱۹۸
۷۱	وصیت	۱۵۲	۹۵	حریص ترین انسان ها	۲۰۰
۷۲	مرگ	۱۵۴	۹۶	ویژگی مغضوبین	۲۰۲
۷۳	قصاص	۱۵۶	۹۷	کتمان حقیقت	۲۰۴
۷۴	شرط رستگاری	۱۵۸	۹۸	مشخصات قلب های کافران	۲۰۶
۷۵	انواع آزمایش های الهی	۱۶۰	۹۹	ترویج فساد و توهین به مقدسات	۲۰۸
۷۶	گناهان نابخشودنی	۱۶۲	۱۰۰	چه کسانی هدایت نمی شوند	۲۱۰